

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 291

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, DECEMBER 13, 1937

LETO XL — VOL. XL

Naraščujoča brezposelnost je prisilila zvezno vlado, da je dovolila nadaljnih 23 milijonov mesečno za javna dela

Washington, 11. decembra. Harry L. Hopkins, administrator WPA uradov je izjavil večeraj, da bo zvezna vlada tekom prihodnjih par tednov najela nadaljnih 350,000 brezposelnih ljudi in jim preskrbela delo.

To pomeni, da bo vlada imela nadaljnih \$23,000,000 mesečnih stroškov za brezposelne. Ako bo v tem položaju mogoče balansirati proračun, kot je to zagotovil predsednik Roosevelt, še ni mogoče vedeti.

Za letošnje fiskalno leto je bilo dovoljenih \$1,275,000,000 za javna WPA dela. Dosedaj je vlada trošila približno \$100,000,000 na mesec za enaka dela. Koncem novembra je bilo od te svote \$500,000,000 potrošenih in v začetku decembra je preostajalo v blagajni še \$775,000,000. Ta

denar mora zadostovati do 1. julija, 1938.

V kongresu so se že oglašili posamezni člani, ki zahtevajo, da kongres dovoli nadaljne pol milijarde za javna dela v letošnjem fiskalnem letu. Če bo Roosevelt temu ugodil, je še vprašanje.

WPA administrator Hopkins, ki je večeraj odpotoval v Rochester, Minn., kjer se bo zdravil pri Mayo bratih, ki imajo tam sloveč senatorij, je izjavil pred odhodom, da se nahaja na WPA listi danes 1,575,000 delavcev. Začetkom novembra jih je bilo samo 1,519,000.

Roosevelt ima pri tem jako mučen položaj. Obljubil je pomoč brezposelnim, a obenem znižati vladne stroške. Oboje naenkrat je nemogoče.

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških slovenskih naselbinah

V Misericordia bolnišnici v Milwaukee je preminul rojak Jos. Hrovat, star 55 let in doma iz Šmarjete, občina Krško na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred 32. leti. Pred petimi leti mu je umrla soproga, ki mu je zapustila 5-letno hčerko.

Centralni Presbijo iz Belgrade obvešča ameriške Slovence, da se na belgradski radio oddajni postaji oddajo dvakrat na mesec programi, namenjeni Jugoslovanom v Južni kot v Severni Ameriki. Program se oddaja preko kratkovalne postaje 11-855 kc, odkoder se program prenese v New York. Ta program se oddaja vsakega 1. in 15. dne v mesecu od 1. do 2:15 zjutraj po evropskem času. P. našem času bi bilo to torej vsakega 14. dne v mesecu in vsakega zadnjega dneva nekako ob 7. uri zvečer.

Rojakinja Jeanette Fugina iz Gilberta, Minn., je tožila nekega Italijana za \$1,500.00 odškodnine, ker jo je po sili poljubil. Tine dni je porota določila, da je bil dotični poljub vreden \$100. Sodišče v Virginiji, Minn., je

Himen

Preteklo soboto se je v katoliški cerkvi sv. Alojzija poročila Miss Mildred Pirc, edina hčerka našega urednika in Mr. Clayton C. Gray, višji uradnik pri American Steel & Wire Co. Zvezni senator Robert J. Bulkley je mladi par povabil v Washington, kjer bosta njegova gosta in se oglašijo tudi v Beli hiši pri predsedniku. Mlademu paru iskreno želimo dolgo in zdravo življenje.

WPA dela

Glasom najnovejše odločitve v Washingtonu, da vlada zaposli pri WPA javnih delih 350,000 brezposelnih, se sedaj naznanja, da bo v Clevelandu dobilo 5,000 brezposelnih delo pri javnih napravah. V zelo ugodnem slučaju jih znajo najeti celo 7,500.

Božični bonus

United Shoe Corporation v Cincinnati, Ohio, naznanja, da bo razdelila \$85,000 božičnega bonusa za svoje delavce. Kompanija proizvaja 12,000 parov čevljev na dan. Vodstvo se je izjavilo, da ima dovolj naročila vse do prihodnjega poletja.

Romunska pravi Franciji: z nami ali z Rusijo!

Bukarest, 11. decembra. Romunski kralj Karol je povedal francoskemu zunanjemu ministru Delbosu ob priliki njegovega obiska v Bukarestu, da mora Francija izbrati med lojalno romunsko podporo ali pa med sovjetsko Rusijo. Romunski kralj Karol je tekom zadnjega leta povzročil, da se je romunska zunanja politika obrnila od Francije in se naklonila k Nemčiji. Vzrok je, ker je Francija sklenila vojaško pogodbo z Rusijo, ki je pa zasvožena v Romuniji. Romunska je dosedaj podpirala Francijo v njeni zunanji politiki. Enak namigljaj bo dobil francoski zunanji minister v Belgradu, kamor pride te dni. Tudi Jugoslavija je bila dosedaj lojalna podpornica Francije, a se tudi ona nagiblje zadnje čase napram Nemčiji, dasi je soditi, da je pretežna večina jugoslovanskega naroda bolj naklonjena Franciji kot Nemčiji.

Pionirka umrla

V cerkvi sv. Jožefa na St. Clair Ave. in 144. cesti, kjer je bila pri sv. maši, je večeraj zjutraj ob 11. uri preminula, zadeta za srčno kapjo, Frances Skufca, stara 64 let, rojena Turk, po domače Stenčova. V Clevelandu je bivala 48 let. Doma je bila iz vasi Zverče, fara Hinje. Tu zapuščila soproga, Mihaela, tri sinove, Mihaela, Josepha in Silvestra, in dve hčeri: Frances in Albina, tri brate, Johna v Floridi, Franka in Jožeta, štiri sestre: Mary Miklič v Denverju, Rose Skebe, Josephine Erbežnik in Alice Hribar. Bila je članica društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ, dr. Woodmen Circle in Reda sv. Jožefa. Pogreb ranjke se vrši v četrtek zjutraj iz hiše žalosti na 961 E. 143rd St. pod vodstvom Frank Zakrajšek, v cerkev Marije Vnebovzete in na sv. Pavla pokopališče. Bodi ranjki pionirski slovenski ženi ohranjen časten spomin. Naše globoko sožalje preostalim sorodnikom.

Anton Darovec umrl

Po 13 let trajajoči bolezni je večeraj zjutraj božja poslanka rešila trpljenja znanega slovenskega pionirja Antona Daroveca, 19114 Shawnee Ave. Bil je eden prvih slovenskih naseljencev v Nottinghamu. Član dr. Slovenski dom št. 6 SDZ je bil od ustanovitve. Pogreb se vrši v sredo zjutraj pod vodstvom A. Grdina in Sinovi. Podrobneje poročamo jutri.

Krasen dobiček zastoj

Krasen električni Cleaner, vreden \$69.50 dobiče lahko zastoj kot božično darilo, ako se zgledate pri Norwood Appliance & Furniture Co., 6119 St. Clair Ave., kjer vam dajo potrebne kupone in pojasnila. Lepa prilika za krasno božično darilo.

Prodane železnice

Vodstvo The Chesapeake in Ohio železnice je dobilo dovoljenje od zvezne vlade, da kupi premoženje in vrednost, ki ga dosedaj lastujeta Erie in Nickel Plate železnici.

Ogromen dolg

Pokojni železniški magnat Mantis Swearingen, ki je umrl pred letom v Clevelandu, je zapustil nič manj kot \$68,123,760 dolga.

Ljudje na relifu

Tekom novembra meseca se je nadaljnjih 1505 družin prijavilo za relief v Clevelandu.

Japonci potopili ameriško bojno ladjo

Washington, 12. decembra. Mornariški oddelček ameriške vlade je dobil sporočilo, da je bila potopljena ameriška topničarka Panay v Jangtse reki, potem ko je bila bombardirana od Japoncev. En mornar je bil ubit, tri osebe ranjene. Zločin se je pripetil kakih 25 milj od Nankinga. Zaeno z ameriško topničarko so bili potopljeni tudi trije parniki, last Standard Oil družbe. Japonska vlada je prevzela odgovornost za ta najnovejši napad in je že vpeljala najstrožjo preiskavo. Vlada v Washingtonu pa se pripravlja, da pošlje Japonski najbolj strog protest, kar jih je bilo še kdaj poslanih iz Washingtona. Predsednik Roosevelt so obvestili o dogodku ravno ko je šel k počitku.

Novi državljani

Pretekli ponedeljek so sledeči naši ljudje iz Primorja dobili ameriško državljanstvo pravico: Katie Lenasi, Helen Cergol, Peter Delič, Louise Reja, Katarina Bisaj, Angela Kraševac, Marija Bratovič, Jim Rožič, Pr. Bartel, Jennie Boštjančič, skupaj 10. Zadnjih izkazanih 568, danes 10, skupaj tekom tega leta 578 novih naših ameriških državljanov. Vsem skupaj iskrene čestitke!

Narod, ne kongres, sme napovedati vojno

Washington, 11. decembra. Dosedaj se je podpisalo že 208 članov poslanske zbornice kongresa, ki so obljubili, da bodo glasovali v prid nameravane postave, da se kongresu vzame pravica napovedati vojno. Tako pravico bi imeli le državljani, ki bi potom splošnega glasovanja izjavili, če želijo vojno ali ne. Da pride predlog na glasovanje, je potrebno, da se za predlog podpisše 218 članov poslanske zbornice.

Naše javne knjižnice

Gotovi krogi v Clevelandu in izven Clevelanda, zlasti pa zveza županov, so na delu, da se zniža dchodne našim javnim knjižnicam. Če kateri ljudski zavod vrši svoje dolžnosti in delavnosti tako točno, uspešno in s primeroma nizkimi stroški, so to naše javne knjižnice, ki se nikdar ne vtikajo v politiko, osebnosti ali javne boje ali osebnosti, pač pa značajno posvečajo vso skrb ljudski vzgoji. Potrebno bo, kadar bomo dognali, da nameravamo v resnici škodovati javnim knjižnicam, da bomo pošteno in ostro protestirali.

Prepovedano piketiranje

Common Pleas sodnik Day je v soboto prepovedal tudi uniji strežnikov in kuharjev nadalje piketirati dva restavrantna, znana pod imenom "Russett" na Euclid Ave. Sodnik je izjavil, da se v tem slučaju ne gre za izboljšanje plač ali delovnih ur, pač pa obstoji prepir med unijo in lastnikom restavrantov le v tem, ker je lastnik najel nekaj neunjskih uslužbencev. To pa ni vzrok za piketiranje, je dejal sodnik.

V bolnišnici

S Svetkovo ambulanco je bila odpeljana v Glenville bolnišnico Mrs. Mary Bitenc, 922 Alhambra Rd. Nahaja se v sobi št. 303.

V bolnišnici

Z Zakrajškovo ambulanco je bil odpeljan v Glenville bolnišnico John Lenaršič, 1144 Norwood Rd. Obiski niso dovoljeni.

Japonci naznanjajo novo vlado za Kitajsko

Sangaj, 12. decembra. Ko je japonska armada osvojila Nanking je japonsko armadno poveljstvo naznanilo, da bo v starodavnem glavnem mestu ustanovilo novo vlado. Japonska pehota je večeraj prikorakala v to močno utrjeno mesto, zavarovana s tanki. Kitajci so se borili do zadnjega napora, umikanje se je vršilo od hiše do hiše, dokler niso silni japonski topovi odločili bitko. Medtem se pa poročajo, da so kitajski bankirji v Sangaju v tajnih zvezah s kitajskim predsednikom vlade, generalom Kajšekom, kateremu so nasvetovali, da odstopi in prepusti vladati onim, ki so Japoncem naklonjeni. Kajšek je že zdavnaj pobegnil iz mesta. Medtem pa se pričakuje, da bo Japonska izdala manifest glede nadaljnjih načrtov za bodočnost Kitajske. Predsednik Roosevelt je večeraj odredil, da se vrne domov šesta brigada ameriških marinov, ki je bila v prošlem poletju poslana v Sangaj.

Novi uradniki

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ je izvolilo sledeče uradnike za 1938: duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednik Teddy Rossman, podpredsednik Frank Stefančič, tajnica Matilda Ropret, 19601 Kildeer Ave., blagajnik Stanley Troha, zapisničarka Mildred Skufca. Nadzorni odbor: Loretta Vodnik, Mary Golob in Terezija Skur. Zdravniki dr. Škur in dr. Perme. Zastopniki za skupna društva fare sv. Kristine Frank Stefančič, Veronika Troha, Rose Klešnik in Teddy Rossman. Seje se vršijo vsakega drugo sredo v mesecu v Domu na Recher Ave.

Busi namesto kar

Družba cestne železnice v Clevelandu se peča z idejo, da odstrani vse ulične kare, ki vozijo po Central, Scovill in Cedar cestah in nadomesti kare z busi. Progo na omenjenih cestah je treba popraviti, kar bi veljalo \$161,000. Za ta denar kompanija lahko kupi 40 busov in vrši bolj redno postrežbo na omenjenih progah. Načrt, predno se izvede, mora odobriti mestna zbornica.

11. obletnica

V torek 14. decembra bo ob pol 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Vida sv. maša zadušnica za pokojnim Johnom Zlatorepec v spomin enajste obletnice smrti. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

Mlad ropar

Policija v Clevelandu je po dvamesečnem iskanju prišla 24 let starega Jamesa Neville, ki je takoj po aretaciji priznal, da je od 28. septembra izvršil v Clevelandu nič manj kot 29 roparskih virov.

Zadušnica

V torek 14. decembra se bo ob priliki 4. obletnice Josipa Kužnika v cerkvi sv. Vida ob 7. uri zjutraj brala sv. maša. Prijatelji ranjkega so prijazno vabljeni.

Božično darilo

Mr. in Mrs. John Zobec sta dobila zalo hčerko za božične praznike. Matj in dete sta v Glenville bolnišnici. Dekliško ime matere je bilo Starc. Iskrene čestitke!

Važna seja

Danes večer 13. dec. se vrši letna seja podružnice št. 25 SZZ. Pridite vse!

Ameriške industrije bičajo delavske razmere v Ameriki. Industrija pravi, da bo ona vrnila boljše razmere

New York, 11. decembra. The National Manufacturers Association, zveza ameriških industrijcev in tovarnarjev, je zaključila svojo letno konvencijo z ostrim pozivom delavstvu in vladi, da uredijo svoje razmere, predno začne industrija razvijati svoj program za izboljšanje javnih razmer.

Na konvenciji je bilo navzočih nad 3,000 industrijalcev iz vseh Zedinjenih držav. Zadnji dan konvencije so nazvali "delavski dan," ker se je splošno govorilo o prevladujočih delavskih razmerah v Ameriki.

Konvencija je sprejela sledeče resolucije in zahteve: popolna revizija Wagnerjeve narodne delavske postave. Odločno nasprotovanje nameravani zvezni postavi glede določanja delovnih ur in plač od strani vlade.

Nadalje, nobena delavska stranka, niti nobena korporacija ne sme v bodoče prispevati v blagajno katerekoli politične stranke. Zadnji dan je bilo navzočih več vladnih uradnikov, ki so

ostro kritizirali sprejete resolucije.

Ernest Weir, načelnik National Steel Corporation, je na konvenciji izjavil, da so delavski prepri v letu 1937 veljali Ameriko mnogo več kot \$5,000,000,000. To je bilo najbolj "strašno leto" v zgodovini delavstva Amerike. Vlada je pri vsem tem ostala mirna in celo "dovoljevala" delavske spore.

Industrijalci so seveda tudi obsodili vse postave glede zaprte delavnice, češ, da je to proti-ameriško, izjavili so se proti "check-off" sistemu in proti prisilnemu posredovanju v delavskih zadevah.

Glede delovnih ur in plač so se izjavili, da je najboljšje, da se teke postave naredijo v vsaki državi posebej, ker so razmere in okoliščine v posameznih državah silno različne. Če se bo vse to izvršilo, je tudi industrija pripravljena odpreti vse delavnice in doprinesiti največji delež k boljšim razmeram.

Državljska šola

Zaključek državljanske šole v javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair Ave. bo v petek 17. decembra, in ne v četrtek 23. decembra, kot prvotno naznanjeno. Pouk se bo torej vršil ta teden še dvakrat, v četrtek 16. decembra in v petek 17. decembra, ko bo zaključek sedanjega termina. Oni, ki zahajajo v šolo, bodo to že vedeli. Nov pouk o ameriškem državljanstvu se začne v četrtek 13. januarja, 1938.

Okradena blagajna

Ze šestih tekom zadnjih dveh let so dognali tatvino v blagajni mestnega vodovodnega zavoda. Nepošteni uradniki so odnesli nekaj nad \$20,000. Kakšen sistem imajo v mestu, da je tako lahko krasti iz blagajne ne vemo, na vsak način pa bi Burtonova vlada lahko izboljšala sistem, da bi bile enake tatvine nemogoče. Pretekli petek so zopet odkrili, da je nekdo vzel \$1,600 iz vodovodne blagajne. Ni čuda, da nam vlada grozi, da se bodo zvišale cene vodi.

Kriv nasilja

Raymond Myers, zastopnik unije čistilcev oblek v Clevelandu, je bil od porote spoznan krivim javnega nasilstva. Myers je grozil vozniku nekega podjetja za čiščenje oblek, da če ne postane unijski član, da mu bodo "vse razbili." Čistilec je tožil in tožbo dobil. Sodnik Merrick bo ta teden obsodil Myersa.

Prodajalci zemljišč

Večina prodajalcev zemljišč v Clevelandu se je te dni organizirala v unijo, ki se je priključila C. I. O. organizaciji. Unija protestira, ker nameravajo trgovci z zemljišči odtegniti pet odstotkov od sedanje provizije, ki jo dobivajo prodajalci zemljišč od svote za prodano posestev.

Preklicane licence

Državna komisija za kontrolo opojne pijače je odvzela sedmim gostilničarjem v Clevelandu njih permite. Eni so bili spoznani krivim, da so prodajali ob prepovedanih urah, zopet drugi so prodajali munašn namesto pravega žganja, tretji so pa imeli v svojih prostorih nemoralne ženske.

Komunisti na zborovanju

Večeraj se je v Clevelandu zaključila konvencija komunistične stranke iz države Ohio. Komunisti so zborovali v S. N. Domu na St. Clair Ave. Tekom vsega zborovanja so komunisti najbolj napadali governorja države Ohio, Martina Daveya, katerega so označili, da je štrajkolomilec št. 1, in da bodo v prihodnjem letu poskušili vse, da ga porazijo pri volitvah. Komunisti štejejo v Clevelandu nekako 6,000 pristav in po vsej državi Ohio do 20,000 pristav. Vseh volivcev v državi Ohio je 2,800,000. Govorilo se je na konvenciji tudi o "fašistovski nevarnosti," ki preti Zedinjenim državam in o enakih strašilih, katerih se komunisti radi poslužujejo. Roosevelt je bil večkrat pohvaljen. Zaključno zborovanje so imeli v mestnem avditoriju, večeraj zvečer so pa komunisti sedeli pri slavnostnem banketu.

Gradbeni delavci

Albert Dalton, zastopnik clevelandskih gradbenih unijskih delavcev, je odpotoval v Washington, da deluje med ohijskimi kongresniki, da slednji ne glasujejo za znižanje plač stavbenih delavcev. Roosevelt želi, da bi se plače znižale, ker je mnenja, da bi se potem več gradilo in zidalo in bi imelo več delavcev zaslužek.

Podružnica št. 14 SZZ

Podružnica št. 14 SZZ je izvolila sledeči odbor za leto 1938: predsednica Albina Vesel, podpredsednica Ana Slopko, tajnica Frances Rupert, 19303 Shawnee Ave., blagajničarka Ana Štupice, zapisničarka Rose Ule. Nadzornice: Julija Boldin, Millie Gernik, Josephine Kapler. Zastavonoša A. Sterlekar, duhovni vodja Rev. A. Bombach.

Betley zaprisežen

V soboto je bil zaprisežen Paul Betley, demokrat, kot novi councilman iz 7. varde. Ob istem času kot Betley so bili zapriseženi tudi councilmani John Novak, Edward Pucel in George Travnikar. Glede councilmana Betleya bodo dvignili republikanci še mnogo prahu.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 291, Mon., Dec. 13, 1937

BESEDA IZ NARODA

O pok. Joseph Podpečniku

Barberton, O.—Oni petek zjutraj ob devetih je g. Josip Podpečniku pel farni zvon naše slovenske cerkve Pres. Srca v zadnji pozdrav in naznanjeval njegovo kakor tudi našo poslednjo pot in zadnje bivališče na tem svetu; pač kateri usodi se moramo udati vsi prej ali slej.

Mučeniški je g. Podpečnik trpel, neprenehoma tri leta, na vratni bolezni, katero niso še danes zdravniki ugotovili. Toda z udanostjo do trpljenja in upanjem v Boga Vsemogočnega, ni omahoval nad življenjem, katerega mu je dal Tisti, ki ga je poškobil k sebi po večno plačilo.

Vedno je znal pokojnik uravnavati tok verskega in narodnega gibanja, da so služili v delovno smer in v blagostanje slovenskega naroda v Barberton-ski naselbini. To priča njegovo veliko delo, združeno s žrtvami, z ustanovitvijo dveh katoliških društev pred 30 leti: dr. Sv. Jožefa št. 110 in Srca Marijinega št. 111, oba spadajoča pod okrilje K. S. K. J. S žrtvami je tudi prišel z ustanovitvijo slovenske fars v naši naselbini, ki ima že 25 letno zgodovino; pozneje pa je še organiziral društvo Srca Jezusovega št. 243, ravno tako spadajoče h K. S. K. J. S.

Na pogreb so prehiteli naš bivši župnik, č. g. Anton Bombač od Sv. Kristine v Clevelandu, g. Anton Grdina in njegova gospa soproga.

Pri daritvi žalne sv. maše je še odjeknila znana žalostnika, "Gospod daruj jim mir," katero so zapeli v slovo cerkveni pevci. Okrog velike cerkve Sv. Petra in Pavla v Doylestownu, okoli katere se vije prostorno pokopališče, se je g. Anton Grdina pridrptem grobu še poslovil od iskrenega prijatelja s primer-nim nagrobnim govorom.

Vsa piramida cvetlic in zunanja reč ne utegne pomagati izgubi zaslužnega moža, ker je to le žalostni simbol naše minljivosti. Edino sredstvo, kar nam še preostaja da se potolajimo, je z molitvijo in daritvi sv. maše. V molitvi se združimo, da dobi g. Josip Podpečnik večno plačilo pri Bogu, katerega je tako zvesto služil; preostali soprogi vdovi pa naše globoko sožalje!

Anthony F. Šabec.

Letna seja

Jutri večer se vrši letna seja društva Danica št. 11 SDZ in sicer v navadnih prostorih. Pričetek bo točno ob pol osmi uri zvečer, ker razpravljati bomo imeli mnogo važnih zadev, kakor tudi volitev odbora za prihodnje leto. Vsaki članici je dobro znano, da na letni seji se ukrepa o vseh najbolj tehtnih točkah, t. i. kajočih se društvenega poslovanja in marsikatera ima mnogo koristnih nasvetov in idej, ki bi nam pripomoglo do boljših ukrepov. Zakaj se vas mora tako prositi, da pridete na sejo, mi je velikokrat uganka. Seje so tako po navadi hitro končane, da vas ne bo strah iti domov pozno v noč.

Pa veste kaj vas še čaka? Sre-zadnjih letih se posebno opaža, da Trst zavzema prva mesta v statistiki porok. Tako je l. 1935, bil na prvem mestu izmed vseh italijanskih mest z 2,740 porokami, kar znaša 11 od tisoč. Leta 1936 pa je bil na drugem mestu. Številke za letošnje leto kažejo porast in bo Trst gotovo zopet med prvimi po številku porok.

Zanimivo je, da prihaja v Trst več mož za ženitev, kakor bi po razmerju padlo na Tržičane. Tako je mnogo Italijanov, ki vzamejo Tržičanke za žene iz Južne Italije, Sicilije, Sardinije in Severne Ita-

lije, manj pa jih je iz Srednje Italije. Število teh Italijanov kaže za letošnje leto precejšen porast napram Tržičanom, Dasi Trst prvači glede porok, je po številu rojstev skoro na zadnjem mestu. Zaradi tega se da sklepati, da ni nikake vezi oz, da ne igra nikake vloge število porok v primeri s številom rojstev. Baš Trst je lep primer tega dejstva, ker fašisti vedno tarnajo kako malo rodovitno je Trst. "Rivista, mensile della città di Trieste" je prinesla članek, v katerem išče vzroke temu visokemu številu porok. Tako pride do zaključka, da privlačujejo Tržičan-ke tuje zaradi svoje lepote. Da so Tržičanke res lepe o tem se je že večkrat govorilo in to so ugotovili posebno tuji. To si razlagajo s tem, da je Trst križišče dveh ras, kjer se ti dve rasi mešata. Mons. Filip Tommasini, škof nekdanje novogradeške škofije v Istri, je v 17. stol. to le zapisal: "Ljudje so lepi, ljubijo tuje in umetnike, so ljubeznivi ter vljudni. Glede žen pa pristavlja: 'Ni ga tujca, ki se ne bi ustavil, da ne bi mogel dobiti žene, kajti to mesto ima mnogo žensk ki so lepe rdeče in bele ter se z lahkoto zredijo in so plodovite ter poštene.'"

Pogarjevo posestvo obdeluje ente di rinascita agraria. —"Ente di rinascita agraria per le Ter Venetie" je pred približno dvema letoma kupila od goriške deželne uprave obširno nekdanje Fogarjevo posestvo na desnem bregu Soče pri Pevmi. Kmalu po vojni je kupil to posestvo, ki se razteza od Gorinje do Pevnice in obsega skoraj vse pevmsko polje, tedanji goriški deželni odbor, ki je hotel tu zgraditi novo norišnico. Pozneje je ta načrt propadel in deželna uprava je dajala, kakor že prej, lastni lastniki njive in polja v najem kmetom iz Pevme in Oslavja, ki imajo malo zemlje. Sedanja lastnica pa hoče obdelovati posestvo v lastni režiiji. Letos ni oddala prejšnjim najemnikom ničesar več v najem, ampak obdelala z lastnimi delavci, in sedaj gradi ob cesti, ki pelje v Pevmo, velik, modern hlev, v katerem bo prostora, kot pravijo, za petdeset glav živine. Tu di vojne razvaline Fogarjevih hiš, mesnic in hlevov ob desni glavi Soškega mostu, ki so kričale o grozotah vojne, je že skoraj odstranila in vse očedila. Brezovomno lep napredek. Bridko je samo za tiste kmetenajemnike, ki bodo morali zdaj zaradi pomanjkanja zemlje živino odprodati in svoj domek skriti.

Bo zelo zanimivo

Cleveland (Collinwood), O.—Zima je tukaj in približuje se konec leta 1937. Ravno tako se bliža glavna letna seja društva Collinwood Hive 283 The Macabees. Zato, drage sestre tega društva, naša dolžnost je, da se e seje udeležimo danes večer, 13. decembra, ker bodo volitve odbora za prihodnje leto. Pa še reč drugih važnih stvari bo na dnevnem redu. Posluš, drage sestre! Kakor se sliši, imata naša predsednica in tajnica nekakšen surpise na muhi za nas. Rada bi vam povedala, pa jima kar ne morem do živga. No, pa ne jma tak firbec, da bom danes zvečer že ob šestih tam, da ne bom kaj zamudila. Tu vi članice pridite, da bomo videli, kaj vse bo tam. Nič zato, če bo tam mrzla pihala. Kar ta gorki kožuh se oblecite pa bo dobro. Na svidenje.

Članica.

IZ PRIMORJA

—Gorica. Načelnik vlade je nakazal goriškemu prefektu 20 tisoč lir za po toči oškodovane kmetovalce v občinah Cerklj, Šmartno, Kojsko, Stanjel in Komen. Podpora naj dobijo družine, ki so v najtežji potrebi in so bile najhuje prizadete.

—Ločnik. Na polju nekega Vidoča Avgusta z Ločnika, sta kopala in iskala vojne izstrelke ter staro železo neki Josip Kumar in Izidor Pian s Podgore. Ker so jih dobili, so jih naznanili oblastem.

—Podgora. V tekstilni tovarni se je pri delu poškodoval 19 letni Anton Furlan, ki je dobil težke poškodbe na desnem roki.

—Sv. Lucija. 17 letni Ciril Jermol od Sv. Lucije se je pri delu tako nesrečno obračal da si je zlomil desno nogo v kolenu. Pripeljali so ga v goriško bolnišnico.

—Trst. Zaradi nesrečnega izstopa iz tržaškega tramvaja se je težje pobila Ana Križman, stara 40 let. Zdravitvi se bo morala mesec dni.

—Trst, mesto porok. — V zadnjih letih se posebno opaža, da Trst zavzema prva mesta v statistiki porok. Tako je l. 1935, bil na prvem mestu izmed vseh italijanskih mest z 2,740 porokami, kar znaša 11 od tisoč. Leta 1936 pa je bil na drugem mestu. Številke za letošnje leto kažejo porast in bo Trst gotovo zopet med prvimi po številku porok.

Zanimivo je, da prihaja v Trst več mož za ženitev, kakor bi po razmerju padlo na Tržičane. Tako je mnogo Italijanov, ki vzamejo Tržičanke za žene iz Južne Italije, Sicilije, Sardinije in Severne Ita-

lije, manj pa jih je iz Srednje Italije. Število teh Italijanov kaže za letošnje leto precejšen porast napram Tržičanom, Dasi Trst prvači glede porok, je po številu rojstev skoro na zadnjem mestu. Zaradi tega se da sklepati, da ni nikake vezi oz, da ne igra nikake vloge število porok v primeri s številom rojstev. Baš Trst je lep primer tega dejstva, ker fašisti vedno tarnajo kako malo rodovitno je Trst. "Rivista, mensile della città di Trieste" je prinesla članek, v katerem išče vzroke temu visokemu številu porok. Tako pride do zaključka, da privlačujejo Tržičan-ke tuje zaradi svoje lepote. Da so Tržičanke res lepe o tem se je že večkrat govorilo in to so ugotovili posebno tuji. To si razlagajo s tem, da je Trst križišče dveh ras, kjer se ti dve rasi mešata. Mons. Filip Tommasini, škof nekdanje novogradeške škofije v Istri, je v 17. stol. to le zapisal: "Ljudje so lepi, ljubijo tuje in umetnike, so ljubeznivi ter vljudni. Glede žen pa pristavlja: 'Ni ga tujca, ki se ne bi ustavil, da ne bi mogel dobiti žene, kajti to mesto ima mnogo žensk ki so lepe rdeče in bele ter se z lahkoto zredijo in so plodovite ter poštene.'"

Pogarjevo posestvo obdeluje ente di rinascita agraria. —"Ente di rinascita agraria per le Ter Venetie" je pred približno dvema letoma kupila od goriške deželne uprave obširno nekdanje Fogarjevo posestvo na desnem bregu Soče pri Pevmi. Kmalu po vojni je kupil to posestvo, ki se razteza od Gorinje do Pevnice in obsega skoraj vse pevmsko polje, tedanji goriški deželni odbor, ki je hotel tu zgraditi novo norišnico. Pozneje je ta načrt propadel in deželna uprava je dajala, kakor že prej, lastni lastniki njive in polja v najem kmetom iz Pevme in Oslavja, ki imajo malo zemlje. Sedanja lastnica pa hoče obdelovati posestvo v lastni režiiji. Letos ni oddala prejšnjim najemnikom ničesar več v najem, ampak obdelala z lastnimi delavci, in sedaj gradi ob cesti, ki pelje v Pevmo, velik, modern hlev, v katerem bo prostora, kot pravijo, za petdeset glav živine. Tu di vojne razvaline Fogarjevih hiš, mesnic in hlevov ob desni glavi Soškega mostu, ki so kričale o grozotah vojne, je že skoraj odstranila in vse očedila. Brezovomno lep napredek. Bridko je samo za tiste kmetenajemnike, ki bodo morali zdaj zaradi pomanjkanja zemlje živino odprodati in svoj domek skriti.

Največja jelka
Pred kakim tednom smo poročali, da imajo v francoski Loreni blizu mesta Strassbourga dve jelki, ki sta največji na svetu. Imata po kakih 40 metrov visoke vrhove. Naš znanec pa nam sedaj z Goriškega sporoča, da bo največja jelka najbrže tista, ki raste takoj za vasjo Nemci blizu Trnovskega nad Gorico v tako znanem Trnovskem gozdu. Tista jelka je sedaj 46 metrov visoka ter meri v obsegu 5.60 metrov. Toda cmeniti je treba, da je pred nekaj časa od vrha te jelke odlomilo 4 metre vrha. Tako bi bila danes 50 metrov visoka. To je brez dvoma najvišja jelka, kar jih poznajo.

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Potem sem jo pa mahnil malo na razgled po prav domači okoli. Videl sem, da so domači zaposleni pri raznih opravkih, pa jih nisem hotel zadrževati. Tudi ne bi bilo pravično, da jih sredi dneva motim. Za pose-dati je zvečer. Šel sem na vrt k čebelnjaku, kjer sem se čisto ukvarjal s čebelami. Sedaj stoji čebelnjak prazen. Kako prijetno je bilo včasih ogrebat roje, da si me včasih tudi pošteno opikale, ako nisem pravočasno popravil roja v pripravljeni panji. Tudi sem si ogledal tisto hruško, katero sva s prijateljem Pršinovim Lojzatom do dobra obrala, ko sva šla takole zgodaj zjutraj domov od pohajkovanja po vasi in, seve, tudi sosednih vaseh, ako je tako naneslo. Tista hrushka ni bila posebno veliko drevo, zasadili so jo oče in jo negovali ter pričakovali, prav upravičeno, da bodo deležni tega sadu. Vedno so hodili gledat, kdaj bodo hrushke zrele. Bile so namreč izredno dobre, pa debele. Neko zgodnje nedeljsko jutro jo pa primahava z Lojzatom v naš čebelnjak, kjer sva marsikatero noč prespala, ne da bi domači, Pršinovi ali pa naši, za to vedeli. Ker sva bila lačna, razmišljava, kje bi se dobilo kaj za pod zob.

"Veš kaj, Lojze," pravim jaz, "kar nad našo vodenico greva." "Pa so zrele?" vpraša Lojze. "Seveda so, dajva poskusiva!" Rečeno storjeno. Utrgava vsak eno. "Imenitne hrushke," pravi Lojze. Jadrno jo obereva. Potem pa hajdi v čebelnjak, kjer sva se jih pošteno najedla, ostalo pa spravila. Drugi dan so pa oče ugabili, kdo neki je hrushko obral? Jaz sem kar izginil izpred čebelnjaka, v strahu, da me slaba vest ne izda. In oče niso vedeli o tem, dokler nisem prišel iz Amerike, kako da so izginile hrushke. Takrat seve ne bi bilo prijetno, ako bi zvedeli, a to pot so se prav iz srca nasmejali.

Hodil sem po vrtu ter po cvetočih livadah, kjer je vse zelenelo in cvetelo. Gori v gozdu v Brnci se je oglašala kukavica. Nato sem jo mahnil na vas, potem pa gori po griču na Zalostno goro, odkoder se mi je nudil tako krasen in nikdar pozabljen razgled. Koliko mladostnih spominov je tukaj! Vzel sem daljnogled ter gledal na Brnco, ki je nasproti griču Zalostne gore, ter ves zaraščen z vitkami smrekami, jelkami in bukovjem.

Tam sem čisto pasel živino z drugimi prevajalskimi pastirji in pastiricami, kjer smo se čisto zabavali in se počutili kot "Pastir na planini," kjer je sam svoj gospodar, zakriviljeno palco v roki, za trakom pa šopek cvetlic. Če cvetlice niso bile, so bile pa jagode, katerih smo si natak-nili krog in krog klobuka. Dv-nismo bili tiho, se razume. Vri-skali in peli smo, da se je razlegalo daleč naokrog. Pa to še ni bilo dovolj. Spravili smo se na leščevje in največja leskovka je padla pod ostrim pipcem, potem pa smo lupili muzevno palico in iz lubja napravili velik kaželč, katerega smo imeli vsak po enega, da smo trobili, kot bi Jeriho podirali. Tako okinčani z jagodami in cveticami v eni roki, palico v drugi, pa kaželč, ter trobentajoč in vriskajoč, smo gnali živino domov, ako nam ni že preje zbežjala. Gorje, ako bi se ta ali ona sivka ali pa oni plavček drznil motiti našo druščino ter se spozabil, da bi skočil čez kako ograjo v škodo! Tedaj je neusmiljeno padla palica po hrbtu. Živina je že kar v naprej vedela, da ne sme nagajati.

Drugi dan smo pa navadno gnali živino ali v Sivco ali pa v Zalosten grič. Kadar smo jo gnali v Zalosten grič, to smo jo toliko časa ribali in naganjali, da smo jo spravili vrh griča Zalostne gore, da si bilo tam najmanj paše. Ampak kaj nas je brigalo, če je živina sita ali ne. Glavno je bilo, da smo bili na vrhu. Tam nam je Mežnarjeva Johana, ki je bila nam ena-ke starosti in je z nami vred pasla Mežnarjeve krave, dala ključ od zvonika in hajdi v zvonik k zvonovom, kjer smo poskušali zvoniti in ker ni bilo naše zvonjenje lepo ubrano, ampak zelo podobno zvonjenju plat zvana, so ljudje pričeli begati okrog in gledati, kje da gori. Mežnarjev oče, ki so brž zaslu-tili, da so pastirji v zvoniku, so prisopihali domov. Seveda jih nismo čakali, da nas "pohvali-jo" za tako zvonjenje, pač pa smo jo ubrali doli po stopnicah k živini, ki je tudi medtem ušla v Vrhek v škodo. Johana je morala pa "ceho" plačati za nas, ko so jo oče prav trdo prišli, zakaj nam je dala ključ.

Tako je bilo nekda v onih le-tih, ko smo tu krave pasli, ter iz gole razposajenosti napravili marsikatero nepriliko. Spomini mi hite daleč nazaj v ona bla-žena leta pastirjevanja na Zalostni gori, ko smo lovili ptiče, se drčili za živino, ter vpirar-jali razne pastirske igre. Kje so zdaj moji sodrugi? Povsod raz-tepeni, nekateri pa že počivajo tam doli pri sv. Vidu okrog žup-ne cerkve. Med njimi počiva Mežnarjeva Johana, ki sniva svoj smrtni sen že 18 let. Malo, predno sem šel v Ameriko, sem ji bil za pogrebca, ko smo jo nesli k zadnjemu počitku fan-tje iz Prevalja. Umrla je v naj-lepši dekliški dobi. Vsa odeta v cvetju, je ležala na mrtvaškem odru, opravljena kakor nevesta. Glavo ji je krasil bel venec. Pogreb je bil krasen, dasi ni bilo nobene take komo-ditete kot je v Ameriki, ko je pač le gola formalnost in pa, da se čita, kdo vse je kupil vence. Fantje in dekleta smo stopili hi-tro skupaj, zbrali cvetlice in ze-lenja ter pletli vence celo noč, da smo Johano vso odeli v cvet-je in vence. To vse res iz golega spoštovanja.

Gledal sem pastirje, ki so pa-sli ter vriskali za živino. Kako so srečni, da še nič ne poznajo sveta in njegovih hudobij kot jih nismo poznali mi. Poslušal sem žgolenje ptičev, ki so ska-kali po grmovju, v Brnci je ku-kala kukavica ter me spominja-la sončnih dni moje mladosti. Hotel sem v cerkev, toda je bila zaklenjena in cerkovnika ni bi-lo doma. Poset v cerkev in v zvonik sem odložil za pozneje. Nato sem oddrsal doli po griču. Svoj izprehod sem napravil tudi v Sivcov grič. Ta je sicer manjši kot je grič Zalostne gore, a za prevajalske pastirje tako imeniten kraj. To pa zato, ker teče ob vznožju griča potok, ki izvira v Goričici, pri Moharje-vem mlinu, kamor sem čisto vo-zil v mlin. Potem teče potok pre-ko prevajalskih senožeti in po-njih na Barje. "Na Brodu" pa prideče do Sivcovega griča ter teče potem ob griču vse do po-sestnika Sivca, kjer se obrne potem proti Ljubljanci, v katero se steka. Tam na tem griču in še bolj pa ob potoku smo pa imeli pastirji pravi dirndaj. V Birtovi Čelešnici smo napravili takozvano "ujšknco," ki je bila pa kaj enostavna. Od nekdod smo privlekli precej debelo vejo s kljuko, ter jo zakavčili na hra-kstovo vejo, ki je kakor nalašč rasla precej posevno iz debla.

(Dalje prihodnjič)

POPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Bistvo napredka med ljudmi

Mesečnik "The Liberal," katerega tako uspešno urejuje že dolgo vrsto let eden najbolj izrazitih ameriških urednikov C. Pliny Windle, ki je sicer protestant, toda jako naklonjen katoličanom, katerih zadeve in dejanja uspešno brani pred ameriško javnostjo, ki je v večini protestantovska, je v zadnji svoji reviji priobčil krasen članek glede napredka in nazadovanja človeškega rodu od početka sveta do danes, kako se vrši neprestana borba na svetu, ki kontrolira ves potek našega življenja.

Urednik C. Pliny Windle je bil prvi borec v Ameriki proti prohibiciji, katero so protestantovske sekte tako strahno usiljevale ljudem, bil je zoper vsako vmešavanje vere v politiko, dosledno je vodil boj proti fanatizmu vsake vrste in v skoro vsaki številki svojega mesečnika povdarjal, kako zna katoliška cerkev korakati z duhom napredka, dočim se o protestantovskih sektah tega ne more trditi. In vendar je Mr. Windle — protestant.

Če bi imeli ameriški protestanti toliko tolerance, progresivnih misli in idej in razuma za priprostega človeka kot ga imajo katoličani, bi bili vsi še mnogo na boljšem kot smo, pravi Pliny Windle. Obenem pa podaja vzroke, zakaj ni tolerance, zakaj ni večjega napredka. Dočim dolži protestantovske sekte, da so nekako reakcionarne, pripisuje katoliškimi voditeljem dejstvo, da so progresivni. Članek se v prevodu glasi:

"Kolo (cycle) je izrazito dejstvo človeške narave in zgodovine sveta. Naj vzamemo navadnega mehanika, krog planetov in zvezd, pohod sezonskih časov ali pa napredek človeškega rodu, to kolo je neprestano navzoče na vseh planetih, med katerim pristevaro seveda tudi našo zemljo.

"Narodi nikdar ne napredujejo direktno, v ravni črti naprej. Celó v dobah, ko naredi človeštvo največji napredek, se sučemo na levo in desno, oziroma korakamo naprej v pol-krogu. Radikalne in konservativne sile v naravi so za to odgovorne. Te sile delujejo ena proti drugi in odgovarjajo dvojnemu sistemu, ki prevladuje med soncem in med planeti.

"Zemlja bi se pomaknila proti soncu, da nima sonce centrifugalne (odbijalne) sile, ki odbija zemljo od sonca, dočim na drugi strani privlačujejo zemljo k soncu centripetalne sile, ki jo proizvajajo sončne sile. Vse to je Stvarnik sveta modro odredil v svojem neskončnem razumu.

"Ako ne bi imelo sonce odbijalne sile, bi zemlja padla v sonce, dočim privlačne sile povzročujejo, da zemlja ne pade v vseмирje, kjer bi bila kmalu razrušena s tem, da bi tresknila z drugim planetom na vsmerju in se popolnoma razbila.

"Odbijalna kot privlačevalna sila sta si v direktnem nasprotstvu ena napram drugi, toda obe sta potrebni za varnost naše zemlje, obe sili sta bistveno enako potrebni za obstanek zemlje.

"Na isti način smo imeli med narodi in med posamezniki na tem svetu dva elementa in dve sili — radikalne elemente in konservativne elemente. Da nimamo med nami konservativnega elementa, tedaj bi radikalcii že zdavnaj porušili našo kulturo s svojimi idejami, ker bi šli enostavno do skrajnosti in se ne bi brigali za posledice. Toda da nimamo med seboj progresivnega ali radikalnega elementa, tedaj bi konservativci zadrževali napredek, in ne samo to, nazadovali.

"Pravi modroslovec se lahko zahvali Bogu za oba elementa v naši človeški družbi. V tem, ko deluje en element proti drugemu, skrbita oba, da imamo pravičen potek človeškega napredka na naši zemlji.

"Vsak nenadni ali radikalni poskus spremeniti v kratkem času potek zgodovine naše zemlje, mora povzročiti le strašno borbo. Mi ne smemo nikdar hiteti, nikdar s silo delovati, niti naprej, niti nazaj. Vsak tak poskus je prej ali slej kaznovan v škodo vse javnosti."

(Zaključek jutri.)

Kaj pravite?

Newburški poročevalce se pritožuje, da je svet precej narobe. Pozimi da gre sonce precej doli na jug, kjer je že itak dovolj gor-ko, poleti pride pa zopet k nam nazaj, ko ga včasih prav nič ne potrebujemo. To res ni prav in bi bilo treba vzdigniti iniciativo, da se ta stvar popravi.

Moški vedno tako obrnejo, da je zanje prav. Poleti, ko je vroče, pijemo, da se nekoliko ohladimo. Pozimi pa zopet pijemo iz samega edinega vzroka, da se nekoliko ogrejemo. Oba vzroka sta dovolj važna, menijo naše ljube ženske.

Councilman Vehovec je zahteval v mestni zbornici, da se obdavi vse igralne stroje v Clevelandu. To je jako pametna ideja, toda vprašanje je iz dnevnega reda, ker pod županom Burtonom ni igralnih strojev v Clevelandu, vsaj ameriško časopisje jih ne vidi drugje kot v predmetjih. Pa ne morda, da bi jih ne hoteli videti?

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po sanjčkom (izvirnik E. Maya)

Effendi, že od sinoči je neprestano jokala, kar poslušati je nismo mogli več in zato so tudi otroci odšli. Čudež si storil!"

"Nikak čudež ni bil, če čisto preprosto sredstvo. In pomagalo bo, če bo hčerka za danes ostala v sobi. Le na mrzli zrak naj ne hodi."

Sel bom po tvoje otroke k vodi."

Zavzel se je.

"Ti, effendi, ti—?"

"Seveda. Saj ti ne smeš oditi."

Aladžija sta ga grdo gledala. Sklonil se je, kot bi mislil nekaj pobrati, stopil bliže k meni in mi šepnil:

"Pazi! Aladžija sta!"

Koj je zavpil Škipetar nad njim:

"Kaj je bilo? Kaj si rekel?"

"Jaz—? Ničesar!" je rekel mož nedolžno.

"Čul sem, da si nekaj rekel!"

"Zmotil si se!"

"Pes—! Ne laži! Pobijem te na tla!"

Dvignil je pest. Pograbil sem ga za roko!"

"Prijatelj, kaj počenjaš?"

Ali ne veš, kaj govori prerok? Da se ne smemo vdajati jezi—!"

"Mar te razumem! Obnašaš se ko divjak, pa praviš, da si prijatelj onih tujcev, ki vendar črvičku v prahu nič hudega ne želijo!"

Povesil je roko, srdito pogledal po handžiji in odgovoril:

"Prav si dejal, šerif! Pa resnico ljubim in sovražim laž, zato me je dedec tako ujezil."

Pojdimo spet ven pred hišo!"

Aladžija sta me smatrala za svojega ujetnika, o tem nisem prav nič dvomil. Nazaj v Strumico me nista smela pustiti, najprej po cesti pa tudi ne.

Bala sta se, da ju izdam, četrta bi ju ne poznal in ne nameraval izdajstva. Nista me smela izpustiti iz oči.

Vkljub temu sem se obnašal, kot bi bilo samo po sebi umljivo, da smem storiti, kar hočem. Odšel sem k vodi.

Tam so sedeli otroci in se igrali. Dal sem jim deset piastrov, jim povedal, da je sestrica že bolje, in naročil, naj se vrnejo domov. Kriče in vrisajoč so zlezli na breg in hiteli domov.

Prisedel sem spet k Aladžijama. Pričakovaje sta me gledala. Najbrž sta se domenila, da bo treba oditi.

V gostilni ob cesti nista bila več varna. Utegnil bi kdo priti, ki ju je poznal, pa bi me posvaril. Saj se je celo handžija drznil ziniti svarečo besedo—

Tudi poldne je že minilo, vsak hip je utegnil priti, po cesti Frank s svojimi tovariši.

Res je začel tisti, ki je imel glavno besedo:

"Dejal sem ti že, da hočeva pomagati tistim tujcem. Po-vej, si njihov prijatelj ali sovražnik?"

Čemu bi jih naj sovražil? Saj mi niso nič storili."

"To me veseli. Pomagal nam boš, da jih rešiva. Pa tudi ti boš bolj varen, če ostaneš pri naju."

"Rad vama bom pomagal, če morem. Ne razumem pa, kaka nevarnost bi naj meni preti. Mene se pač ni vredno lotiti."

Povejta, kaj naj storim!"

"No, saj veš, da mislita roparja tujce napasti?"

"Da, čul sem tako."

"Napad je mogoč le na enem mestu. Tisto mesto dobro pozna. Moj brat tule meni, da bi bilo dobro, če bi se tam bližu kje skrili in tujcem prihiti na pomoč, ko bi jih Škipetarja napadla. Tudi sam sodim, da je tako najbolje. Poj- deš z nama?"

"Hm—! Pravzaprav zaveda mene nič ne briga!"

"O pač! Škipetarja bi tudi tebe napadla! Sicer pa bi rada pokazala takle pristen in pravi škipetarski udar. Boš vsaj imel kaj pripovedati v Skoplju!"

"Res sem radoveden. Z vama pojdemo!"

"Pa pojdemo!"

"Si plačal rakijo?"

"Ni treba. Handžija nama jo je dal zastonj."

Moral jo je dati zastonj, je mislil reči—

Stopil sem k oknu in položil nekaj nastrov na podoknico.

Smejala sta se mi. Eden je šel po konje, drugi je ostal pri meni. Ujetnik sem bil—

Ko smo bili na cesti, sem se ozrl.

Na vratih je stal handžija in gledal za nami. Svareče je dvignil roko.

Nisem mislil, da ga bom še kedaj spet videl.

V.

V zasedi

Cesta se je vila nekaj časa po polju in med travniki, krenila v močvirnat svet med vrbove in nazadnje v zaraščen gozd.

Tiho smo jezdili. Škipetarja sta srepo zrla v gozd, sam pa sem bil "zatopljen v premišljevanje korana."

Vsekakor sta čedna bratca sodila, da sem zelo neumen. Natvezla sta mi, da hočeta rešiti Franka in njegove tovariše, pa načela stvar tako nespretno, da je moral vsak nekoliko razsoden človek zasumiti prevaro.

Pravila sta, da sta roparja skrita v gozdu in da se bomo tudi mi skrili ter v trenutku napada priskočili tujcem na pomoč. Kaka neumnost! Škipetarja sta omenila, da sta bila vojaka. Kot nekdanja vojaka bi morala pač vedeti, da je treba v takem slučaju sovražnika najprej zalezovati in poizvedeti za njegov položaj, potem šele ukreniti, kar je treba za brambo.

V gozdu je krenila cesta v ostrem ovinku po klanecu navzdol. Na levi je svet padal v globoko dolino, na desni se je dvigala strmina. Velike skale so ležale na robu ceste in po gozdu. Kraj je bil kakor ustvarjen za zasedo.

In res sta se ustavila Škipetarja.

"Tule je tisto mesto!" je dejal eden. "Tukaj se moramo skriti. Poiščimo si primeren prostor gori v strmini!"

Tiho je govoril. Mislil bi naj, da sta roparja res skrita kje v bližini—

(Dalje prihodnjič)

STANOVANJA V NAJEM

Sledeča stanovanja se oddajo v najem. Vsako stanovanje ima vse ugodnosti in vsako je novo dekorirano in v najboljšem stanju.

1397 Addison Road, 6 sob, spodaj

887 Ansel Road, 4 sobe, spodaj

548 E. 123 St., 8 sob

3839 St. Clair Ave., za 2 družini; vsaka 4 sobe

Vprašajte pri

The North American Mortgage Loan Co.

6131 St. Clair Ave.

Tel.: Henderson 6063

1937	Dec.	1937
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

DECEMBER

11.—Kulturni večer, slikovna predstava, petje in govori v Slovenskem domu v Girard, O.

25.—Mladinski pevski zbor "Škrjančki" priredi božičnico v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave.

25.—Slovenska mladinska šola, varijetni program (božičnica) v avditoriju S. N. Doma.

26.—Društvo sv. Stefana št. 224 KSKJ obhaja 10-letnico ob- stanka v dvorani sv. Pavla, E. 40th St.

28.—Marijina družba, ples v novi šoli sv. Vida.

31.—Privatna zabava društva Orel v šolski dvorani sv. Vida.

31.—Silvestrov večer priredita direktorij in Gospodinjki klub Slovenske delavske dvorane na Prince Ave.

31.—Pevski zbor Soča priredi na Silvestrov večer zabavo v Slovenskem domu na Holmes Ave.

31.—Silvestrov večer ples priredi Prosvetni klub SND v obeh dvoranah S. N. Doma.

31.—Klub Zapadnih društev priredi veselico v Klima dvorani, 3241 W. 50th St.

1938

JANUAR

1.—Proslava 25 letnice obstoja društva Glas Cleveland- skih Delavcev št. 9 SDZ v avditoriju S. N. Doma.

1.—Vežbalni krožek Frances Rupert Cadets od št. 14 SZZ ob- haja prvo obletnico s plesom v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave.

8.—Društvo Napredne Slo- venke št. 137 SNPJ, plesna ve- selica v avditoriju S. N. Doma.

9.—Lovski ples in banket priredi Euclid Rifle Club v Slo- venškem domu na Holmes Ave.

9.—Dramsko društvo Abra- šević, predstava in ples v avdi- toriju S. N. Doma.

15.—Interlodge liga, ples v avditoriju in spodnji dvorani S. N. Doma.

16.—Podružnica št. 25 SZZ, igra in ples v Knausovi dvorani.

16.—Dramsko društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

22.—Društvo Cleveland št. 126 SNPJ, plesna veselica v av- ditoriju S. N. Doma.

23.—Prosvetni klub SND, obletnica S. N. Doma v avdito- riju S. N. Doma.

29.—Društvo Kristusa Kra- lja št. 226 KSKJ obhaja 10-let- nico obstanka v S. N. Domu.

30.—Workmen's Sick Benefit

FEBRUAR

5.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ, proslava 25-letnice v obeh dvoranah S. N. Doma.

5.—Skupna društva fare sv. Vida, plesna veselica v Knausovi dvorani.

6.—Koncert Mladinskega zbora S. D. D. v Slovenskem de- lavskem domu na Waterloo Rd.

6.—Društvo Danica št. 11 SDZ, proslava 25-letnice s plesom v avditoriju S. N. Doma.

12.—Društvo Soča št. 26 SDZ priredi veselico v češki Sini So- kol dvorani na 4314 Clark Ave.

12.—Wrong Club, plesna ve- selica v avditoriju S. N. Doma.

13.—Društvo Ribnica št. 12 SDZ priredi proslavo 25-letnice špetjem, govori, nastopi in plesom v S. N. Domu.

19.—Klub slovenskih vdov priredi domačo plesno veselico v Knausovi dvorani.

19.—Društvo Marije Magda- lene št. 162 KSKJ (Bowlers) priredi ples v Twilight dvorani.

20.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert in ples v avdi- toriju S. N. Doma.

26.—St. Vitus Boosters, št. 25 KSKJ, priredi zanimiv ples v Knausovi dvorani.

27.—Dramsko društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

MARC

20.—Dramsko društvo Ivan Cankar, predstava in ples v av- ditoriju S. N. Doma.

APRIL

10.—Jugoslovanski pasionski klub, Pasionka igra v avditori- ju S. N. Doma.

17.—Prosvetni klub SND, spomladanska prireditev za Slo- venko mladinsko šolo v avdito- riju S. N. Doma.

23.—23d Ward Democratic Club, plesna veselica v avdi- toriju S. N. Doma.

24.—Dramsko društvo Abra- šević, predstava in ples v avdi- toriju S. N. Doma.

30.—Slovenska ženska Zve- za, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

MAJ

1.—Društvo Pioneers HBZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

7.—Častna straža SDZ, ples- na veselica v avditoriju S. N. Doma.

8.—KSKJ Ohio Boosters ke- gljaška liga, plesna veselica v S. N. Domu.

8.—Mladinski pevski zbor "Črički" priredi spomladanski

koncert in materinsko proslavo v S. N. Domu na 80. cesti.

14.—15.—Jugoslovanski kul- turni vrt, prireditev v avditori- ju in spodnji dvorani S. N. Do- ma.

Umiranje v pragozdu

Iz naravoslovja vemo, da ptiči ugonabljajo žuželke in jih jedo, mačke love ptice, in da močnejše živali uničujejo manjše. Z eno besedo, v naravi vlada moč močnejšega. Pri vsem tem se človek večkrat vpraša, kako neki končavajo divje zveri v divjini. Na to vprašanje nam ne more dati odgovora trditev, da leva in tigrs svojo puško zasleduje človek, ki je skoraj iztrebil precej živalskih vrst, tako da jih je morala državna oblast nekaj kar uradno zaščititi. Vendar tudi ti državni ukrepi ne morejo ohraniti izumirajočih živali, ker te postajajo pač največkrat plen drugih večjih zverin. Je pač tako, da je naravna smrt v divjini v resnici nenaravna.

Močnejša žival premaga šibkejšo v boju za obstanek, dokler tudi močnejša nekega dne ne pogine kot plen drugih, ko je zaradi starosti že sama onemogla.

Težko pa je reči, katera žival v divjini je največja morilka drugih. Najprej seveda človek mišli na leva. Toda nana je, da lev mora le, če je lačen ali pa, če v veliki nevarnosti ne najde drugačnega izhoda. Lovci, ki love veliko divjačino v afriških gozdovih, trde, da lev na leto ne požre več kakor kakih 60 antilop. Enako število antilop pa prisojajo leopardu, ki pa je znatno manjši kakor lev. Zato je kar čudno, da leopard ugonobi toliko antilop, kakor mnogo močnejši in večji lev. Tudi skušnja uči, da ujet leopard požre komaj tretjino tega, kar požre lev. Iz tega jasno sledi, da leopard ne more le zato, da bi si utešil lakoto, marveč tudi zato, ker ljubi prelivanje krvi.

Najbolj požrešna žival v divjini pa je brez dvoma krokodil. Ta mora s tako naslado in krvoločnostjo, kakršna nima para. To je največji morilec v divjini.

Zverine, ki žro meso, se druga druge navadno ne napadajo. To je veliko presenečenje divji- ne. Razložiti pa se ta stvar da tako, da se zverine med seboj le redko kdaj srečajo. Divje zveri imajo tako dober voh, da že od daleč ločijo žival od živali. Če slučajno zavohajo kako zver, ki tudi žre meso svojih žrtev, se ji ognejo, ker se z njo ne marajo srečati. Morda se druga druge boje. Pač pa sta dve zveri, kate- ri žreta meso svojih žrtev, ki pa se neusmiljeno med seboj pobija- jata. To sta krokodil in lev.

Lev nikdar ne pomišlja, da ne bi napadel krokodila, če ga kje za- loti. Toda tisti boj je strašno krut in krvav. V tem boju na- vadno lev podleže. Saj je kroko- dil mnogo močnejši kakor pa lev. Krokodil čaka v tem boju le pri- mernega trenutka, da leva opazi s svojim strašnim repom. Za- to je levova navada, preden se vrže na krokodila, da silovito zarjove, s čemer pokliče na po- moč svoje sovrstnike. Trije ali štirje levi navadno gladko opravi- jo s krokodilom. Kajpada tu- di oni ne ostanejo brez prask in ran. Večkrat se dogodi, da je tudi kak lev v tem boju smrtno ranjen.

Živali pa, katere jedo samo rastlinsko hrano, so navadno brez moči zoper svoje sovražni- ke. Njihovo edino orožje je na- glica, s katero se skušajo rešiti. Kadar pa beže, so tako brez gla- ve, da drve včasih naravnost v žrelo drugega sovražnika. Lovci po afriških pustinja so že več- krat doživeli, da so antilope ali pa druge rastlinojede živali na begu pred zverinami pribežale kar v lovsko taborišče. Njihov strah pred zverinami je bil mno- go večji kakor pa strah pred človekom.

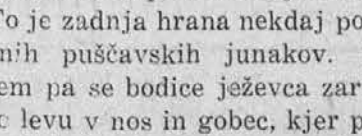
Kako pa potem umirajo veli-

ke zveri same? Ker se le redko- kdaj dogaja, da jih napadejo druge zveri, je konec take zveri navadno ta, da ga doleti kaka ne- sreča ali pa pade v boju s člove- kom. Najhujša pa je usoda ti- stih velikih zveri, katere se po- starajo in začno izgubljati zobe.

Taka žival se trudno plazi po gošči in se mora zadovoljiti s ka- ko miško ali pa s kakih ježevcem. To je zadnja hrana nekaj pono- snih puščavskih junakov. Pri- tem pa se bodice ježevca zarije- je levu v nos in gobec, kjer pov- zroča gnojenje in nazadnje za- strupljenje krvi. To seveda stra- šno boli. Tako zadelana zver se nazadnje vsa onemogla vleče v kak kot, da bi tam poginila. V tem pa se že približuje tiste stra- hopetne živali, katere tudi žive od mesa, ki pa se izogibljejo vsakega boja. hijene in šakali.

Ko vidijo pred seboj ležati one- moglega kralja puščave, navale nanj in ga v hipu uduše.

Divjina je kruta. Vendar je ta krutost divjine omiljena vsaj s tem, da je smrt napadene živali nagla in hitra. Žival, ki jo napa- de lev ali kaka kača, ima komaj še čas da od strahu zaupije. To je obenem njen smrtni krik — in že je konec.

DNEVNE VESTI

Demokrati na radio

Odsek za javne zadeve v de- mokratijski stranki, katerega je imenoval načelnik Gongwer, se namerava poslužiti radia, da pre- priča državljan v Clevelandu glede resnih problemov, s kate-rimi se bori stranka za napredek demokracije. Kot govorniki bo- do nastopali demokrati starega kopita, a obenem pridejo k besedi tudi oni demokrati, ki so naj- bolj nezadovoljni s sedanjim re- imom v stranki. Vsak bo lahko svobodno povedal svoje mnenje.

Javnost bo iz teh govorov lahko delala svoje sklepe in odobrava- la ali nasprotovala posameznim programom. To bo pomirjevalno vplivalo na razburjenje v stran- ki, ki je nastalo radi nerodnega, nazadnjaškega dosedanjega vo- dstva stranke. Obenem je vodstvo stranke tudi odpovedalo banket, ki bi se imel vršiti 9. jan., ker se isti dan vrši banket demokrati- skih voditeljev v državi Ohio v Columbusu.

New York dobi \$45,605,-

000 za nove šole

New York, 10. decembra. Me- sto New York dobi tekem pri- hodnjih dveh let nič manj kot 39 novih šol, ki bodo veljale nad \$45,000,000 in v katerih bo pro- stora za 80,000 nadaljnjih otrok.

14 nižjih in 25 višjih šol bo zgrajenih. Razni šolski faktorji so izjavili, da potrebuje New York pravzaprav \$300,000,000, da izboljša ves svoj šolski sistem.

Napačni klici

Zlohotni ljudje mnogokrat kli- čejo požarno brambo brez vsa- kega vzroka. Mesto ima seveda pri tem ogromno škodo. Tekom letošnjega leta je bila požarna bramba v Clevelandu v 1776 slu- čajih zastoj alarmirana. To je veljalo mesto \$600,000 izrednih stroškov, ali več kot dovolj, da bi vse sirotne družine dobivale relief za mesec in pol. Sinoči je govoril požarni nadzornik Fegus potom radia o napačnih klicih za požarno brambo, in kmalu po- tem, ko je govor končal, so bili ognjegasci pozvani na dva kra- ja, kjer pa seveda ni gorelo. En klic je prišel od 60. ceste in Glass Ave., torej v naši naselbini.

Mestne sodnije so izjavile, da bo- do v bodoče strogo kaznovale one, ki kličejo požarno brambo brez potrebe.

Alf Landon na obisku pri Rooseveltu v Beli hiši

Washington, 12. decembra.

Bivši governor države Kansas in republikanski podpredsedni-ški kandidat v letu 1936, Alf Landon, je včeraj obiskal pred- sednika Roosevelta v Beli hiši.

Moža sta govorila pol ure. Po obisku je Landon izjavil, da mu je predsednik povedal, da je laho- ko vesel, ker ni bil izvoljen, kaj- ti predsednikov urad je najtežji ur. d v deželi. Landon je tudi iz- javil, da pod nobenim pogojem ne bo predsedniški kandidat v letu 1940. Namignil je tudi, da bi moral bivši predsednik Hoo- ver priti na dan z enako izjavo.

Moške obleke

Lastniki delavnic v Clevelan- du, kjer se izdelujejo moške obleke, so se obrnili na unije in zahtevali, da unije privoliijo, da se znižajo plače kakih 5,000 de- lavcev, ki so zaposleni v tej in- dustriji. Lastniki delavnic so iz- javili, da se v drugih mestih obleke cenejeje izdelujejo in da ne morejo konkurirati s cenami oblek, narejenih v drugih me- stih, in da bodo prisiljeni več delavnic zapreti. Toda unije so odgovorile, da nikakor niso za znižanje plač, ker bi tako znižanje položaj še poslabšalo, in bi delavci pri znižanih plačah toli- ko manj kupovali. Unije so pa priporočile lastnikom delavnic, da rabijo boljše blago v oblekah, sedaj ko je material za obleke zelo padel v ceni. Ljudje bodo raje kupovali obleke iz boljšega materiala.

Divja mačka

Iz Ashtabule, Ohio, se poroča, da je tam neki Fred Altknecht, iz North Ridge Rd. ustrelil nena- vadno veliko divjo mačko, ki se je priklatlila na farmo Altknech- ta. Psi so jo zvohal in prepodi- li na jabloano. Z enim strelom jo je farmer pogodil v glavo. Divja mačka, ki je jako redka v onih krajih, se je najbrž priklatlila iz Pennsylvanije. Delala je veliko škodo med fazani in kokošmi na farmah.

MALI OGLASI

Prodaja

dobro vpeljana konfekcijska tr- govina ob glavni cesti v sredi slovenske naselbine. Pokličite MULberry 9744. (291)

dobro vpeljana konfekcijska tr- govina ob glavni cesti v sredi slovenske naselbine. Pokličite MULberry 9744. (291)

dobro vpeljana konfekcijska tr- govina ob glavni cesti v sredi slovenske naselbine. Pokličite MULberry 9744. (291)

dobro vpeljana konfekcijska tr- govina ob glavni cesti v sredi slovenske naselbine. Pokličite MULberry 9744. (291)

dobro vpeljana konfekcijska tr- govina ob glavni cesti v sredi slovenske naselbine. Pokličite MULberry 9744. (291)

dobro vpeljana konfekcijska tr- govina ob glavni cesti v sredi slovenske naselbine. Pokličite MULberry 9744. (291)

Železna cesta

ROMAN

In ko je Neale pomislil na to, da mu lahko Indijanci prestrižejo pot nazaj, je z mučno jasnostjo spoznal resnobo položaja.

Z dokajšnjimi težavami je prejezdil globel in njene strme bregove; na oni strani je bil zavrzan nasip, ki je vodil v premi črti do drugega tabora.

Razdalja je bila večja, nego si je predstavljal. V skok je predirjal vozatajski tabor, ki se je zdel v svoji pokojnosti čisto ločen od železniškega podjetja, in je zdrvel naravnost v mrgolenje dveh stotin ljudi. Kopači so se baš spravljali na delo; ob pojavljanju jezdeca pa je vse zastalo. S kratkimi, rezkimi besedami je Neale ponovil ukaze, ki so mu bili naročeni. Nato je obrnil konja in ga je pogljal nazaj.

Ko je dirjal skozi tabor teleg, postavljenih v utrjene kroge, ga je radovedno okliknila gruča sumljivih ljudi.

"Indijanci!" je kričnil Neale in zdrvel dalje.

dirjal je na penastem mustangu ter skočil ves poten in pršen na tla. Javil je, da ni mogel dobiti stika z vojniki in delavci ob progi, da pa je videl dovolj na svoje lastne oči. Med taborom in Bentonom je bila velika tolpa Sjuzov razdrta progo, ustavila delavski vlak in ga jela obstreljevati. Razvila se je obupna borba in delavcem je predla slaba, ker so bili že vsi tovorni vozovi v plamenih. Treba je bilo neutegoma poslati vojnike na pomoč. Polkovnik Dillon je ukazal ordonančniku, naj osedlajo konje.

Ob tem povelju je izpreletela Neala mrzla zona. "General, če Sjuzi obkolijo naš tabor, bomo v prekleth skripcih," je rekel razburjeno.

"Prav imate, Neale. Na teh strmih bregovih, za skalami in drevesi bi imeli dovolj kritja; ko so izbrali ta kraj za taborišče ni nihče mislil na Indijance. . . . A tu se nam menda ni bati napada."

Sklenili so, da ostane v inženjerskem taboru oddelek vojske pod poveljstvom poročnika Bradyja, ki naj čuva tabor, dokler ne prispejo kopači, nato pa naj jadrno odrine za četami polkovnika Dillona.

Razen Allie Lee je bilo v taboru še pet drugih žensk in vse so prišle iz šotorov, da bi videle odhod vojakov. Neale je slišal, kako je polkovnik Dillon zatrdil svoji ženi, da ni po njegovem mnenju nikake nevarnosti. Toda njeno lice je ostalo blede. Vse ženske so bile zbegane — razen Allie. Neale jo je opazoval z novim ponosom; nič ni bilo videti, da bi se bala Sjuzov.

General Lodge je jahal s polkovnikom Dillonom na čelu čet. V lahkem drnceu, zaviti v redek oblak v prahu, so ostavili tabor in kmalu izginili za ovini-

kom griča. Vojniki, ki so bili ostali v taboru, so postavili puške v piramide in so jeli vlačiti pragove, da bi napravili barikado. Izvidnik Anderson je odjahal na breg, k samotni pečini, s katere je bil boljši razgled. Ženskam so veleli, naj ostanejo v mali kladari, ki se je tiščala inženjerske barake. Baxter je s svojimi pomočniki pregledal orožje in zaloge streljiva; in Neale je pobral vse načrte in zemljevide ter jih je spravil v vrečo, ki jo je položil tako, da mu je bila vsak trenutek pri rokah.

Čas je naglo mineval in čez pol ure so jeli prihajati kopači. Jahali so na neosedlanih konjih, včas po dva na enem, in so vihteli svoje puške — sto ali še več rdečeličnih Irceev, polnih bojaželjnosti. Njihov prihod je rešil Neala mučnega strahu. Toda še vedno mu je težilo srce čudno čuvstvo, ki ga ni mogel ne dojeti ne otresti. Vse zaupanje ga je bilo minilo. Mislil je, da je to razpoloženje posledica prevelike razdraženosti živcev ter sebičnega, pretiranega strahu za Allieino varnost.

Poročnik Brady s svojimi vojniki je zdaj odrinil ter prepuстил znananje pragov in gradnjo zaslonov hrumeči delavski množici. Preden je minila ura, so napravili okoli inženjerske barake šest čevljev visoko barikado. Komaj je bila ta naloga izvršena, so že zagledali Andersona, kako je na vrat na nos drevil po bregu nizdol. S spuščeni vajeti je planil v ogrado in skočil s konja. "Sjuzi!"

Kopači so pozdravili to vest z gromovitim "Hura!" Ko pa je Anderson pokazal na veliko množico Indijancev, ki so se drug za drugim spuščali z vrha proti dolini, je navdušenje nekoliko ponehalo. Bila je največja bojna sila sjuškega rodu, ki jo je Neale kdaj videl. Pogled na te mršave, divje postavbe mu je razjaril kri, a takoj nato ga je spet oblila tišča mrzla zona. Indijanci so jahali po bregu nizdol in so na robu gozda zavili v stran, da bi ostali izven streljaja. Tam so poskakali s svojih mustan- gov; videti je bilo, da se posvetujejo. Neale je razločno videl glavarja v pernatem oglavniku, kako je z iztegnjeno desnico kazal na tabor. Nato se je truma razkropila; še nekaj trenutkov in bilo je, kakor da so se vdrli v zemljo.

"Obleganje se obeta, ljudje!" je viknil stari Baxter.

Prav tedaj so ženske v brezumnem strahu prišle iz koč. "Indijanci! Indijanci!" je zavpila gospa Dillonova. "Videle smo jih — za kladaro — med skalovjem se plazijo proti nam!"

"Brž noter — ostanite v koči!" je ukazal Baxter.

Allie se je zadnja uklonila povelju. Ko jo je Neale siloma porinil skozi vrata, ga je osupila nenadna, divja izprememba na njenem obrazu.

"Tam! Tam!" je šepnila, izkušaje mu pokazati kje.

A tisti mah so počili prvi strelji; prve svinčene so udarile v barikado, opominjaje oblegance, da se mudi.

"Brž v kladaro!" je rekel Neale in potisnil Allie skozi vrata.

Kopači so že noreli od razburjenja; tekali so za barikado sem ter tja in streljali, ne da bi merili.

"Anderson, vzemite nekaj ljudi in skočite za kladaro," je kričnil Baxter.

Izvidnik je pozval može, naj gredo z njim, in jih je odvel na ogroženo mesto. Dobrovoljcev je bilo toliko, da se je tesni prostor med hišo in med zaslonom zagatil od njih. Eden izmed zadnjih v tej gneči se je zdajci ozrl, tako da sta se spogledala z Nealom. Čeprav je trajalo srečanje oči samo tre-

nutek, je Neale vendar videl, kako se je dedec zdrzil; in že ni bilo o njem duha ne sluha. Neale se je čutil nekam presečenega; obraz se mu je zdel znan, a ni se mogel domisliti, ali ga je res kdaj videl, in kje? To rdeče, prežeče, hudobno lice s svojimi trdimi, okrutnimi črtami je dobivalo v njegovem spominu čedalje bolj živo barvo in čedalje bolj se je približeval trenutek spoznanja.

"Noter se spravite, Neale," je zarjovel Baxter.

Baxter, Neale in četvorica mladih inženjerjev so zasedli prostore v kladari; vsak si je izbral rezo med hlodi ali okno, da bi streljal na Indijance. Toda Neale se je kmalu uveril, da nima kam nameriti svojih svinčenk, zakaj razen oblačkov belega dima, ki so se zdaj pa zdaj utrinjali izza skal na bregu, ni bilo o rdečeokih nitih sledu. Kopači so pokali na vse pretege, a Neale je vedel, da bi bilo bolj pametno, če bi varčevali s streljivom. Zrna so udarjala v hlode; kdaj pa kdaj je prižvižgala skozi okno svinčenka in se je z zamolklim tleskom zarila v les. Neale je zaprl težka vrata iz koč v inženjersko barako, zakaj ta šibka zgradba iz platna in deska je bila od vrha do tal preluknjena od streliv. Nato je krenil v sosednje prostore, da bi našel Allie. Ženske so bile zbrane v veliki izbi, v kotu med steno in ogromnim kamenitim ognjiščem. Molčale so, nobena se ni upala črhiniti besedice. Allie je planila kvišku, ko je zagledala Neala. Z drhtečimi rokami ga je prišla za komolec.

(Dalje prihodnjič)

Melvin Martin, star 3 leta, iz Blackwell, Okla., je po- žrl en palec dolg vijak, ki je običaj v pljučih. Otroku so z aeroplanom prepeljali v Philadelphijo, kjer so ga z uspehom operirali. Otroku je imel vijak v ustih, ko je zagledal malega psička. Bil je tako veselo iznenaden, da mu je skočil vijak doli po grlu.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBE IN NEPOZABLJENE MAMICE

FRANCES LOURIN

Prehitro ste nas zapustili, draga mamica!

Naša srca so težka, solze grenke zalivajo naše oči.

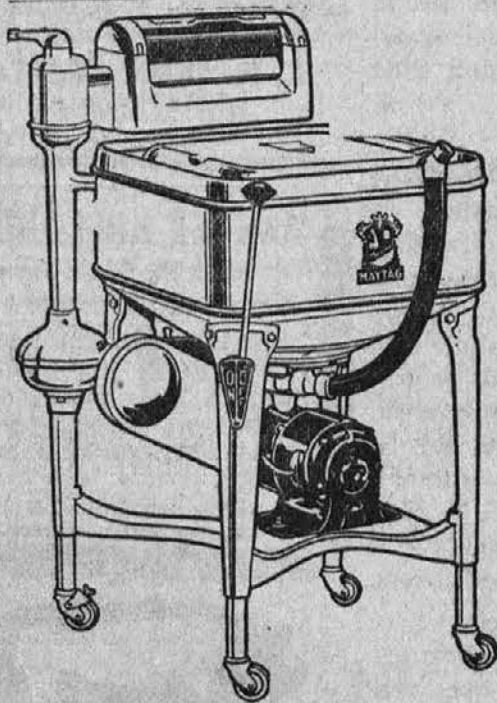
Snivajte mirno večno spanje v kraju večnega mira, da bi se še enkrat združili, prosite ljubega Boga.

Zalujoči ostali:

Anton Jr. in Edvard, sinova; Frances, poroč. Badalek, Mollie in Lillian, hčere.

Euclid, Ohio, 13. decembra 1937.

Dvojni prihranki PERITE IN LIKAJTE po MAYTAG načinu

MAYTAG PRALNIK

To je edini pralnik, ki ima čeber vlit v enem kosu . . . Gyrafoam pralno silo . . . prostor za odtok nesnage . . . valjčke za odtok vode . . . in druge Maytag odličnosti. Opere 50 funtov perila v eni uri. Vse čisto, brez da bi vreli ali mencali z rokami.

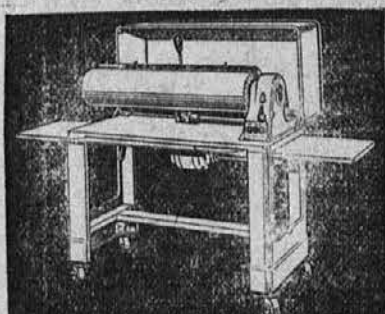
Nad petnajst let svetovnega vodstva so dali Maytagu sloves za čisto in hitro pranje—pralnik, ki vam da nizko ceneno pranje za največ let. Vsaki teden vam Maytag prihrani stroške na pranju in sedaj imate lahko likalnik ravno tako izvrsten kot Maytag pralnik.

POSEBEN NAČRT ZA PREISKUS

Rabite Maytag pralnik ali likalnik v vašem domu pet tednov brez oblagice, da ga morate kupiti. Plačate samo \$1 na teden najemnine, potem pa če se odločite, da ga hočete kupiti, bo ves denar, ki ste ga plačali odračunan od cene. Ni nobene posebne naklade za to postrežbo.

POJDI TE ALI POKLIČITE PRODAJALCA MAYTAG SEDAJ ZA POPOLNO INFORMACIJO O TEM NAČRTU

AKO SE SAM
NE PRODA,
GA NI TREBA
OBDRŽATI

NOVI MAYTAG LIKALNIK

Dvajset modernih odličnosti dajejo Maytag likalniku kvaliteto z enostavnim obratovanjem. Lika vse—tudi obleke, kravate in zamet. Šest lepih modelov v različnih cenah.

"Give Electrical Gifts"

MANDEL HARDWARE

15704 Waterloo Rd.

ODPRTO ZVEČER

KENmore 1282